

nagehata of 27/13/13

zaaknummer 2010 T 003

datum 24 oktober 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk Procedure (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam]

geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. S.S. van Gijn, advocaat te Amsterdam,

tegen:

(wijlen) **zuster [naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens haar leven lid van de Congregatie van de Zusters van Liefde van
O.L.V. Moeder van Barmhartigheid.

Hetgeen hierna wordt weergegeven betreft telkens een zakelijke weergave.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 20 januari 2012. Op 3 mei 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van de Provinciale Overste van de Zusters van Liefde, zuster [naam].

Op 17 september 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. S.S. van Gijn voornoemd.
Namens de Congregatie zijn verschenen zuster [naam] voornoemd en zuster [naam].

2. De klacht

2.1 Klager heeft in [jaar], hij was toen 11 jaar oud, gedurende circa een jaar bijles [taal] gehad van aangeklaagde in het klooster van de Zusters van Liefde. Deze bijles vond elke woensdagmiddag om 12.30 uur plaats. Klager zat tijdens de bijles naast aangeklaagde. Tijdens de bijles heeft zij klager betast. Het begon met het leggen van haar hand op zijn schouder. Vervolgens heeft zij klager ook op zijn benen aangeraakt en over zijn bovenbeen gewreven. Tevens heeft zij haar hand in klagers kruis gelegd. Dit laatste heeft twee maal plaatsgevonden; de andere handelingen hebben zich meerdere malen voorgedaan. Klager heeft destijds over deze gebeurtenissen aan zijn vader verteld, maar zijn vader geloofde hem niet. Klager heeft het toen gelaten voor wat het was. Klager ontdekte op een gegeven moment

dat als hij later dan 12.30 uur bij het klooster kwam, de deur niet openging. Klager zorgde er vanaf toen dan ook voor dat hij te laat kwam. Zijn vader heeft hem op een gegeven moment verteld dat hij niet meer naar de bijles van aangeklaagde hoefde.

2.2 De gebeurtenissen tijdens de bijlessen hebben meer impact op klager dan hij aanvankelijk dacht. De vader van klager is circa anderhalf jaar geleden overleden. Hij is er toen pas aan toegekomen om erover te vertellen. Ter zitting heeft klager aangevuld dat hij tot op heden alleen met zijn vader over de gebeurtenissen heeft kunnen praten, echter niet met zijn vrouw of zijn huisarts. Klager is er zich in toenemende mate van bewust dat hij met iets belast is wat er niet hoort te zijn. Hij draagt de gebeurtenissen dan ook altijd met zich mee. Hij is preventief zorgzaam voor zijn kinderen: hij wenst onbewust een helder pad zonder gevaren voor hen. Hij kan echter aan zijn kinderen nog niet vertellen waarom hij altijd zo voorzichtig is. Voor het overige heeft klager een leven dat goed in balans is en staat hij vrij stabiel in het leven.

2.3 Klager wenst te bereiken dat de verantwoordelijken binnen de kerk namens aangeklaagde beseffen dat ook vrouwen een ander geestelijk kunnen verwonden. Aangeklaagde was werkzaam binnen een klooster en tussen haar en klager bestond een gezagsverhouding.

3. De inhoudelijke reactie van de Congregatie

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Zr [naam] voornoemd heeft in haar inhoudelijke reactie vermeld dat de informatie in de archieven zeer summier is. Aangeklaagde woonde in [jaar] in het klooster aan het [straat] in [plaats]. Zuster [naam] geeft aan dat het haar verbaast dat klager op woensdagmiddag om 12.30 uur bij aangeklaagde moest komen, dit was namelijk het tijdstip waarop de zusters met elkaar de maaltijd nuttigden en het was gebruikelijk een vast leefpatroon na te leven. Voorts is het opmerkelijk dat klager vermeldt dat hij zich op de kamer van aangeklaagde moest melden, bezoek werd namelijk altijd in de spreekkamer van het klooster ontvangen. Aangeklaagde was al onderwijzeres voor zij intrad, zij beschikte over diverse akten. Op [datum] is zij ingetreden. Ze is als onderwijzeres in diverse plaatsen in Nederland werkzaam geweest. Er zijn in de archieven geen aanwijzingen aangetroffen over mogelijke misdragingen. Ook zijn deze niet in het onderzoek van de Commissie Deetman naar voren gekomen. In [jaar] is zij naar [plaats] gegaan, vermoedelijk wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. In [plaats] bevond zich een gemeenschap voor ouder wordende zusters.

Zuster [naam] betreurt wat er gebeurd is en de mogelijke gevolgen daarvan op het leven van klager. Als verantwoordelijke kan zij echter niet zonder meer de klacht van klager bevestigen ondanks het feit dat hij oprecht overkomt in zijn klaagschrift. Mocht de klacht aannemelijk bevonden worden dan acht de Congregatie het misbruik verwerpelijk vanwege de bestaande gezagsverhouding en afhankelijkheidspositie van klager jegens aangeklaagde. Het druist geheel in tegen hetgeen zij als religieuzen en als Congregatie wensen te zijn. De geleden pijn door hetgeen hem is aangedaan wil zij erkennen en daartoe biedt zij haar oprechte verontschuldiging aan. Namens de Nederlandse Provincie van de Congregatie wil zij eveneens spijt betuigen indien het toenmalige bestuur in alle redelijkheid op de hoogte had moeten zijn van de misdragingen van aangeklaagde en daarin tekort geschoten is. Als Provinciale Overste die nu leiding geeft aan de Congregatie van de Zusters van Liefde wil zij in dit geval de verantwoording nemen en is zij bereid de consequenties te aanvaarden, het advies van de Klachtencommissie ter harte te nemen en de maatregelen die genomen moeten worden uit te voeren

4. De beoordeling

4.1 Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2 Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde handelingen in de zin van het betasten van zijn lichaam moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3 Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van alleen de klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen.

4.4 De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen. Ook bij de Commissie Deetman zijn geen andere meldingen jegens aangeklaagde bekend.

4.5 Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn. De Klachtencommissie overweegt nadrukkelijk dat wanneer in de toekomst nieuwe meldingen jegens aangeklaagde bekend worden of klager anderszins steunbewijs kan vergaren, hij om herziening van deze zaak kan verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciale Overste Zusters van Liefde de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 24 oktober 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, drs A.M. van Beelen en mr. F.A.A. Duynstee, leden, bijgestaan door mr. S. Westerdijk, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden. Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Provinciale Overste en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Provinciale Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die zij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Provinciale Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

zaaknummer 2010 T 003

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Provinciale Overste.